

Lexikálna rovina jazyka – test

1) Definujte **lexikológiu**.

2b

2) Definujte **slovo**, vysvetlite **lexikálny a gramatický význam** slova.

3b

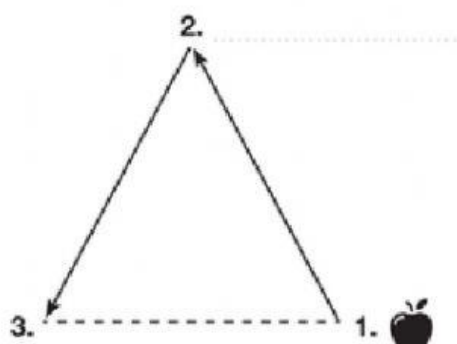
Slovo –

Lexikálny význam slova –

Gramatický význam slova –

3) Doplníte sémantický trojuholník: (Zapíšte číslo vedľa zodpovedajúceho písmena)

3b

A. pomenovanie toho, čo vidím (slovo *jablko*)

B. predmet (plod jablone) vnímaný zrakom

C. uvedomenie si toho, čo vidím; vytvorenie abstraktnej predstavy predmetu – jeho vlastností, vonkajších znakov, kontextov a pod. (vznik pojmu)

4) Napíšte **synonymá** k podčiarknutým slovám:

6b

Napil som sa vody. _____

Tá pani už roky pije. _____

Pije mi krv. _____

5) Pomenujte **homonymom** dvojice slov:

3b

dedičný vládca, monarcha – hlavná figúrka v šachu

slávnostná stuha cez hrud' na ozdobu - orientálny vysokohorský nosič

časť tváre - vrchná strana odevu

6) Použite nasledujúce slová v slovných spojeniach tak, aby ste využili ich **viacvýznamovosť**. 6b

(príklad: *ľadový*: *ľadová kryha*, *ľadový pohľad*)

ostrý: _____

svetový: _____

drsňý: _____

7) Vyhľadajte v ukážke:

5b

a) 2 príklady na synonymá: _____

b) 2 príklady na antonymá: _____

c) 1 slovo, ku ktorému existuje v slovenčine pravé homonymum: _____

Často blúdim, táram sa cez celý boží deň,
hľadajúc kolenačky aspoň dáky kameň,
na ktorý by si oprel bolavú hlavičku
a zadriemal zmorený aspoň len trošičku.
Ale čo je nemožnô, to ani nehľadaj,
pokoja mať nebudeš, všetko kričí: hybaj!
Odzadu plameň čierny ako rieka tečie,
spredú ma dač nasilu temer ťahá, vlečie.
A ja na zemi ležím, ani palcom kývať nevládzem...

J. Kráľ

8) Vysvetlite **frazeologizmy**:

3b

a) *Achillova pätá* _____

b) *trafiť do čierneho* _____

c) *hrach na stenu hádzať* _____

9) Z čoho sa skladá **slovná zásoba**? Aké slová patria do jednotlivých častí?

4b

1)

2)

10) Vysvetlite rozdiel medzi aktívnou a pasívnou SZ.

2b

11) Rozdeľte **slová podľa spisovnosti** a uveďte príklady.

9b

- 1) _____ - príklad: _____
2) _____
A _____ - príklad: _____
B _____ - príklad: _____
C _____ - príklad: _____

12) Vytvorte **expresívne slová** zo slova **nos**

- a) s kladným citovým nábojom – **zdrobneninu** - _____
b) so záporným citovým príznakom – **hanlivé** - _____
a zveličujúce - _____

3b

13) Pomenujte **spôsob tvorenia slov**, keď **zo slovného spojenia** vytvoríme **jedno slovo**.

Vytvorte takýmto spôsobom **pomenovania** nasledujúcich slov:

klasifikačný záznam - _____

operačná sála - _____

panelový dom - _____

Ako sa nazýva **opačný spôsob** tvorenia slov?

5b

14) V akých **slovníkoch** by ste hľadali uvedené slová, slovné spojenia?

7b

- a) *posilka* - _____
b) *bryndza* - _____
c) *vziať nohy na plecia* - _____
d) *hriadeľ* - _____
e) *bridge* - _____
f) *hovoríť – rieťť – povedať* - _____
g) *pôvod slova chasa* - _____

15) Vymenujte **3 základné spôsoby tvorenia slov** a uveďte po 1 **príklade**.

6b

- 1) _____ - _____
2) _____ - _____
3) _____ - _____

16) Určite **pôvodný jazyk** nasledujúcich slov:

3b

1. *tomahavk* - _____ 2. *parfum* - _____ 3. *pizza* - _____

Spolu 70b